

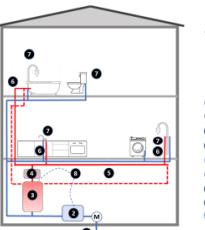
EUDP Det Energetiske Udviklingsprogram

Final report

1. Project details

Project title	Legionella protection and energy efficiency for installations. Legionellasikring og energieffektivisering for installationer.
File no.	J.nr. 64020-1099
Name of the funding scheme	EUDP
Project managing company / institution	Danish Technological Institute Kongsvang Alle 29 DK 8000 Aarhus C
CVR number (central business register)	5697 6116
Project partners	Danish Clean Water (DCW) METRO THERM A/S (METRO THERM) Statens Serum Institut (SSI) VIA University College (VIA) Fredericia Fjernvarme (FF) KAB Projektkontoret - Region Sjælland (PRS) Teknologisk Institut/ Danish Technological Institute (DTU)
Submission date	24 January 2023

Domestic water installations and Legionella

Legend:

- Domestic hot water (DHW)
- Domestic hot water, circulation
- Cold Water (drinking water)

Symbol legend:

- Cold water supply
- Cold water treatment (softening)
- Hot water supply (unit, central/decentralized)
- Hot water treatment (biocide)
- Distribution lines and possibly circulation (hot water)
- Connection lines for tap points (hot water)
- Tap point
- Control and monitoring
- Meter

PROJEKTFORSLAG "Legionella-SIKRING" - en pakkeløsning:

- Troværdig måling af Legionella
- Legionella-screening via planlagte og nye målinger
- LivingLab test og dokumentation af løsninger for legionellasikring
- Vidensdelingstiltag

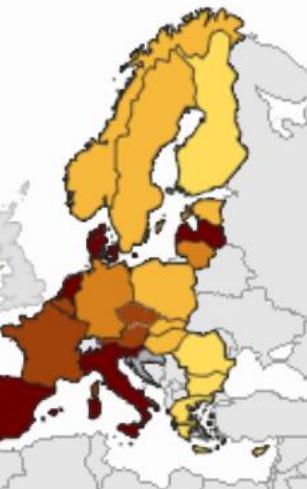
Brugsvandsinstallationer
og Legionella

Udfordringer og løsningsforslag

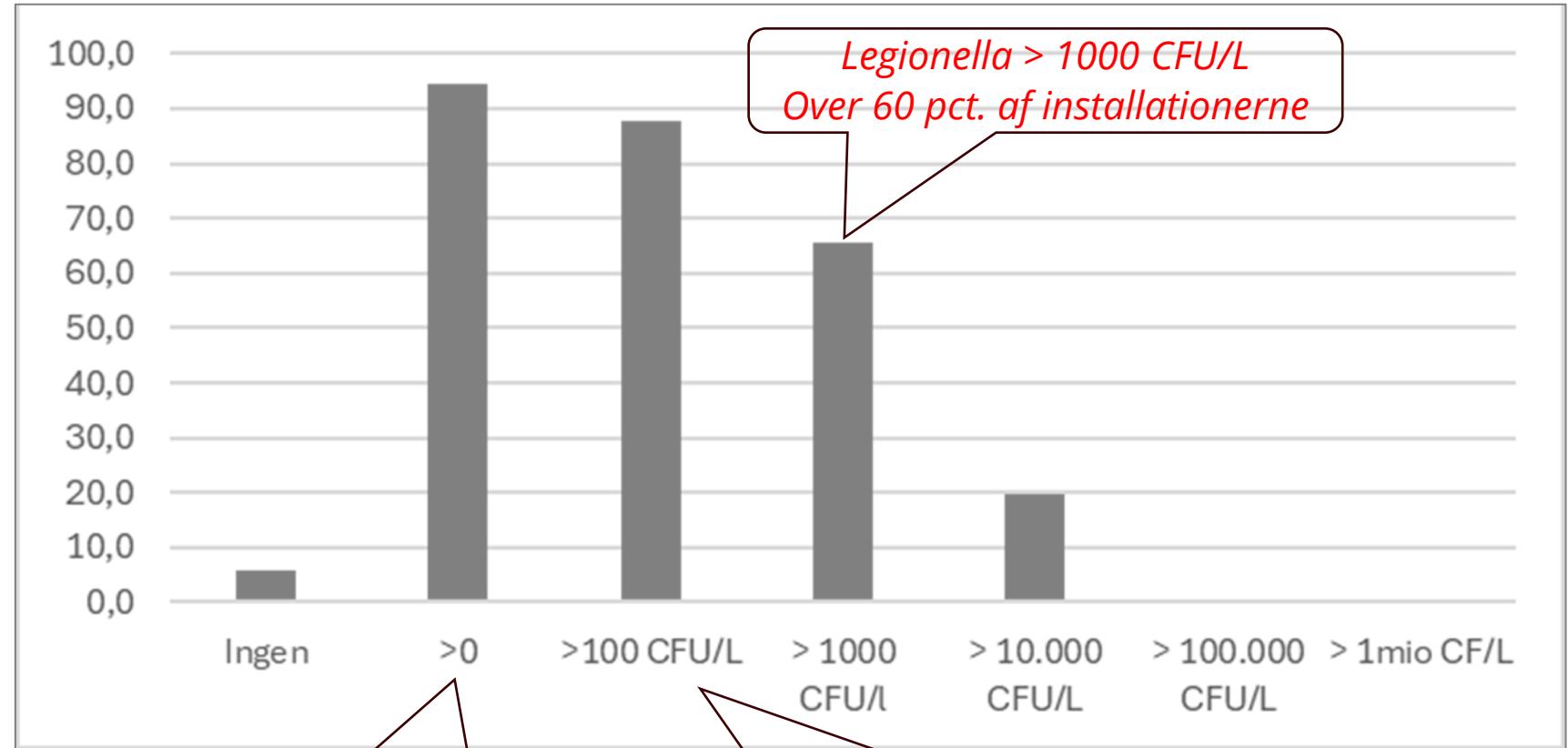
Kaj Bryder

Seniorkonsulent, civilingeniør, ph.d.

Teknologisk Institut

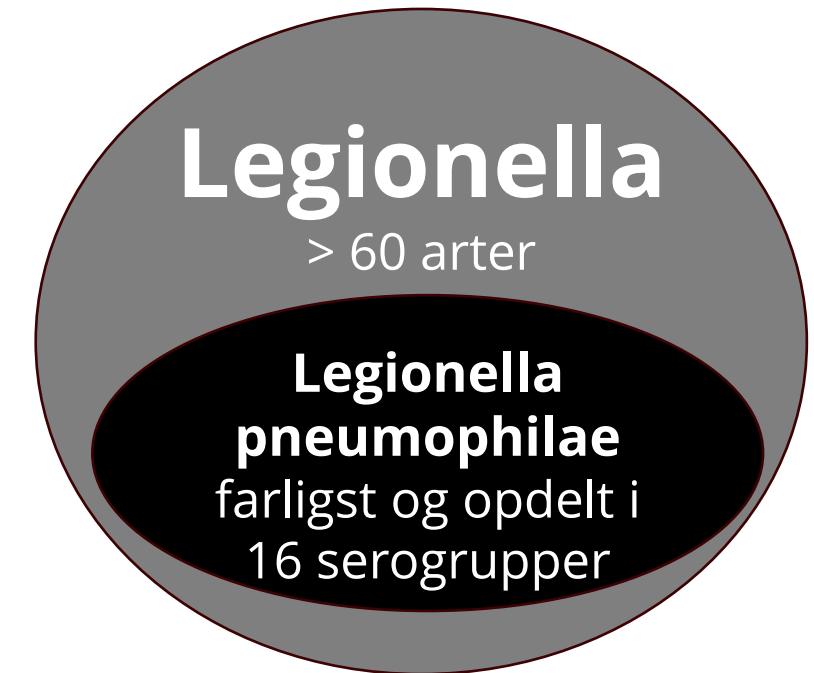
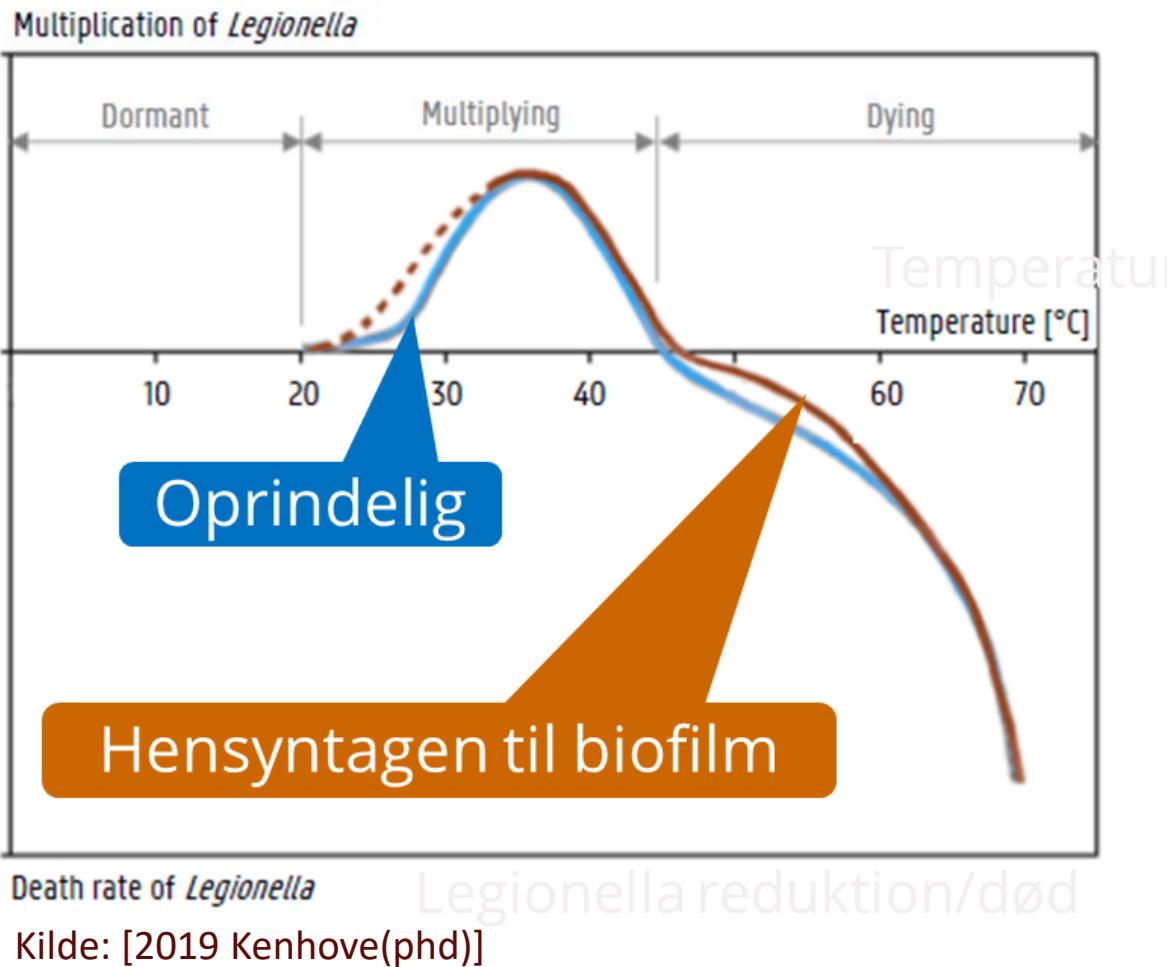
De europæiske sammenligninger

Legionella > 0 CFU/L
Over 90 pct. af installationerne

Legionella > 1000 CFU/L
Over 60 pct. af installationerne

Legionellaforekomst i 2023 fra 162 målinger
hos ejendomsforvaltningerne i Aarhus og København

Vandtemperatur
altid over 50 °C
giver god
sikkerhed

Udfordringerne forstærkes af nye EU-direktiver

EU-direktiver med forskellige temperatur-udfordringer

Drikkevand (2020)

Agtpåivenheds-grænse 1000 CFU/L

Højere temperatur styrker
legionellasikring
Brugsvand min. 50 °C aht. Legionella

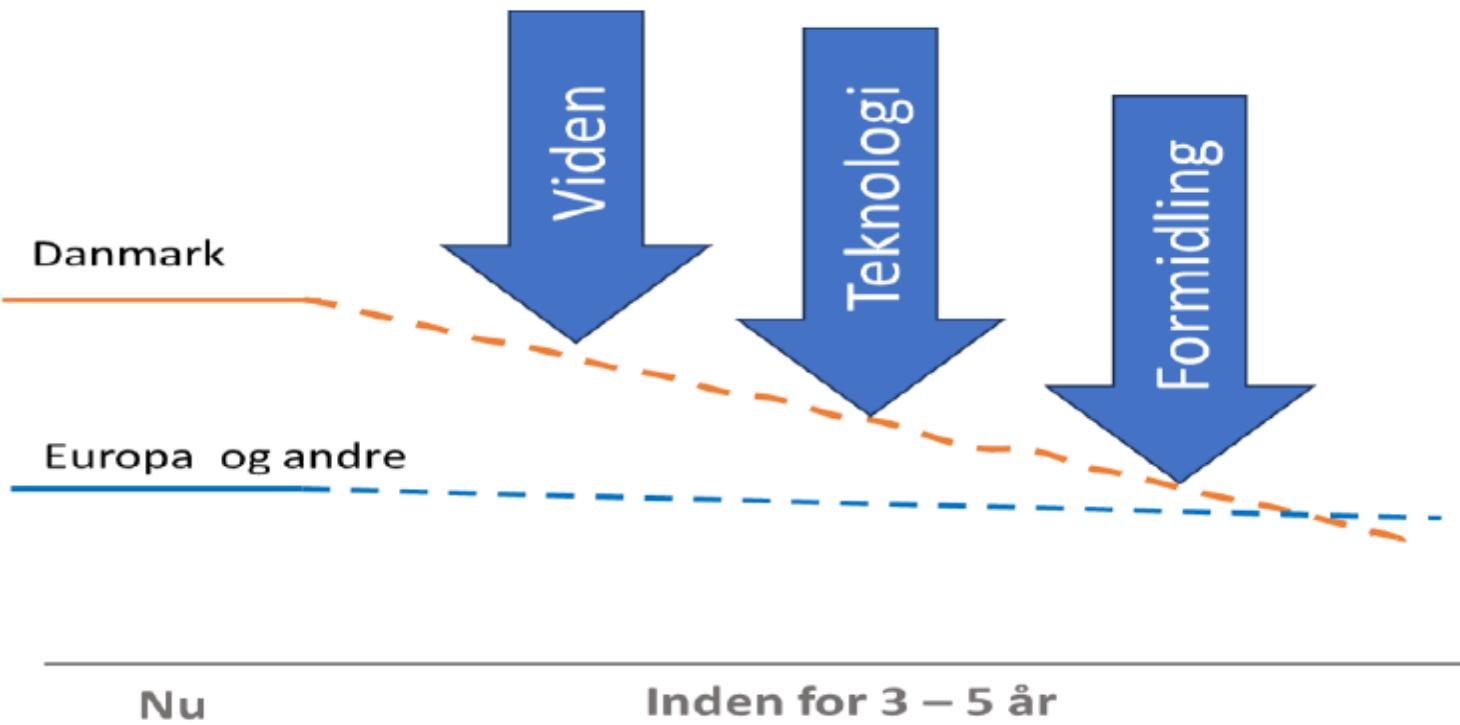
Energieffektivisering (2023) Bygningers performance (2024)

Lavere temperatur styrker
lav energi- og klimabelastning
Brugsvand min. 45 °C aht. komfort

Den optimale løsning?

Danmark har store udfordringer mht. Legionella!

Sigte mod brugsvandsløsninger, der både er
legionellasikre og bevirket lavest mulig energi- og klimabelastning

Ikke én løsning, der klarer alle Legionella-problemer!

Skitse til en trinvis løsning

Trin 3

Nordiske og europæiske projekter m.fl.

Trin 2

Innovationsbasis, fx Grand Solution

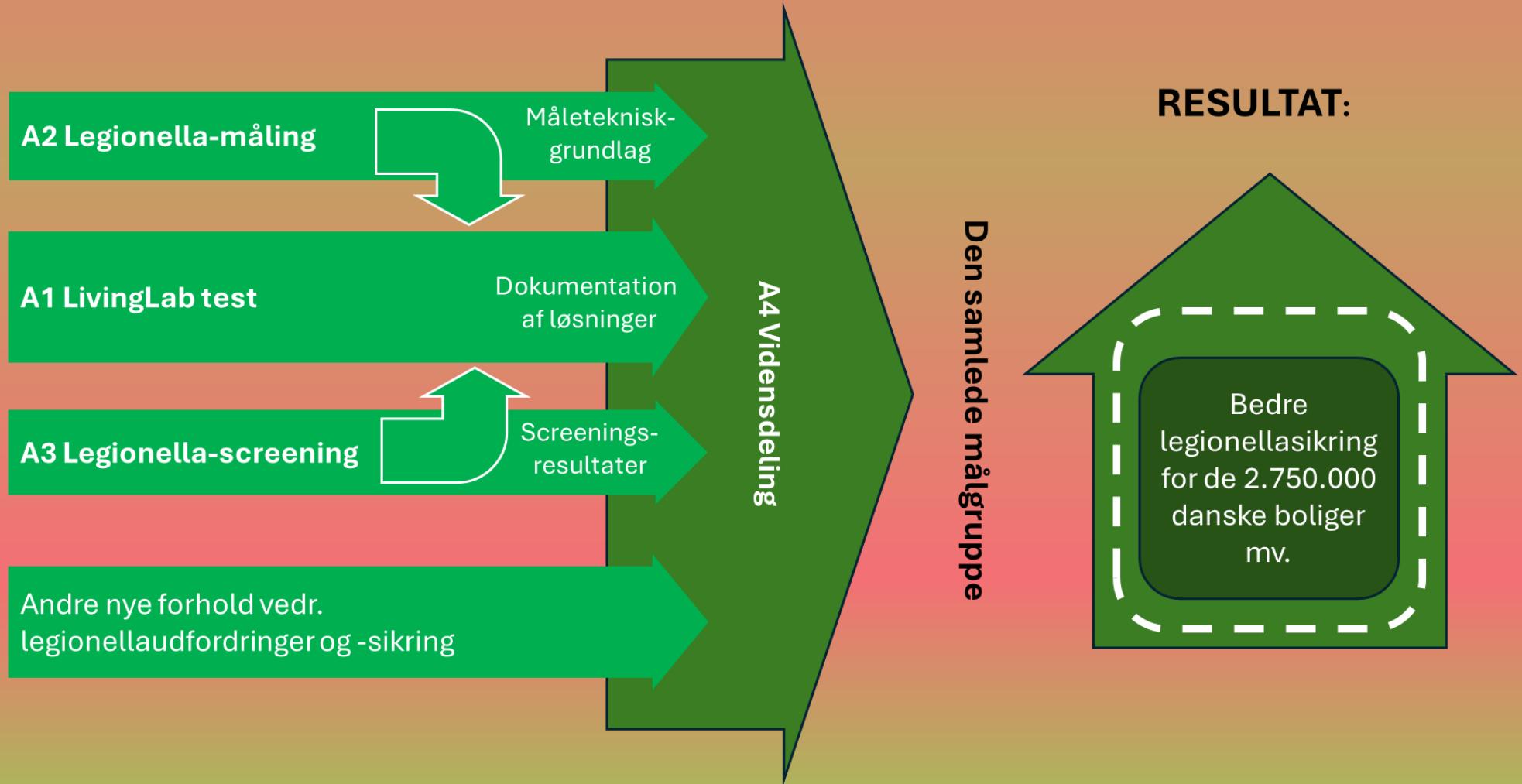
Trin 1

Legionella-SIKRING

En pragmatisk pakke løsning med fire faglige aktiviteter Over 3-årig periode

PROJEKTFORSLAG

Legionella-SIKRING: Legionellasikring af danske brugsvandsinstallationer med samtidig fokus på lav energi- og miljøbelastning

Et stærkt samspil, og med videre sigte

Primære partnere:

INSTITUTTER:

SSI
Aalborg Universitet
VIA University College
Teknologisk Institut

BRUGERE:

KAB
Aarhus Kommune
Københavns Kommune
Danfoss (via
medarbejder-
installationer)

Ad hoc partnere:

INSTITUTTER:

Særlige ekspertiser

LEVERANDØRER:

Prøvetagning- og analyse
On site måleudstyr
Temperaturløsninger
Alternative løsninger

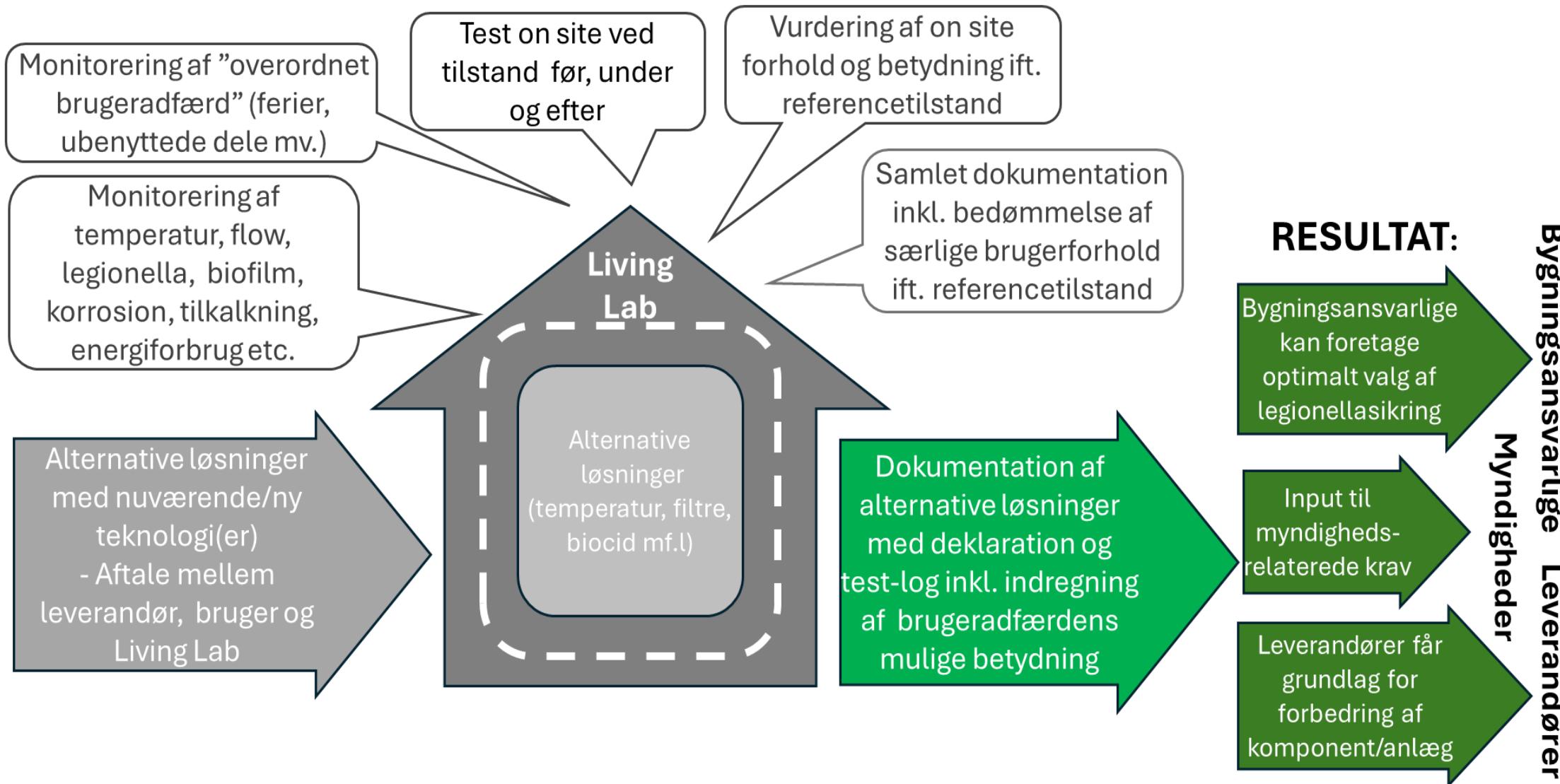
ANDRE

Advisory
Board

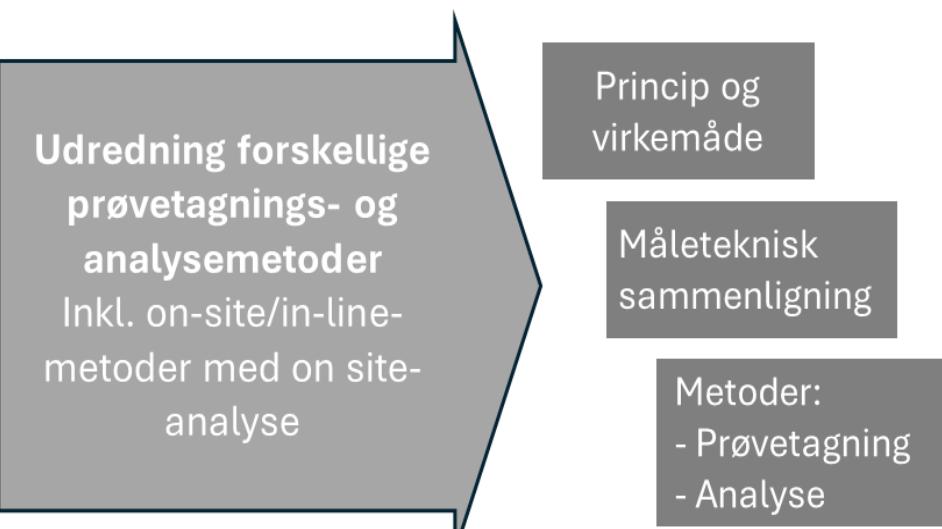
A1 Living Lab test

A1 Dokumenterede løsninger til brugere og leverandører!

A2 Legionella-måling

A2 Troværdigt grundlag for legionellamåling inkl. guideline

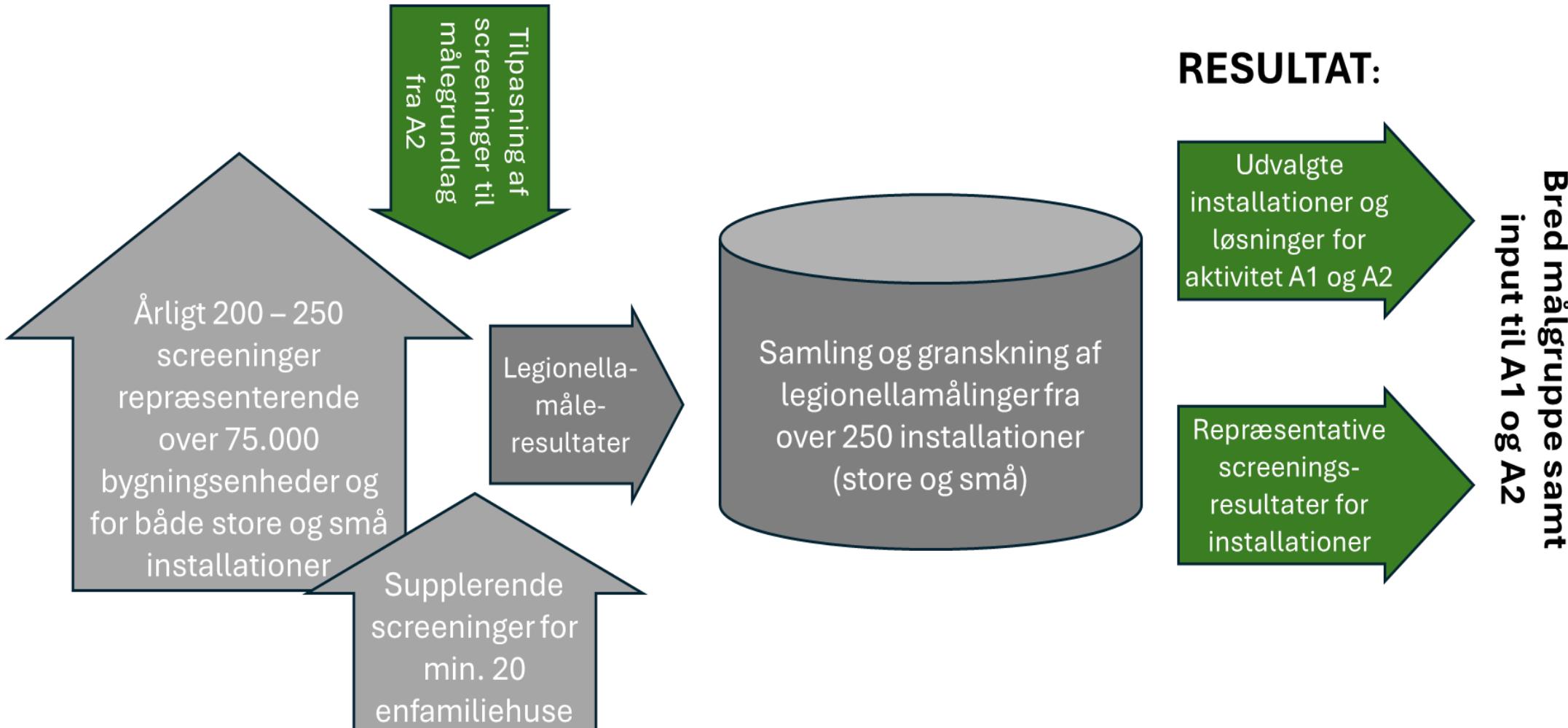
RESULTAT:

Bred målgruppe samt
input til A1 og A3

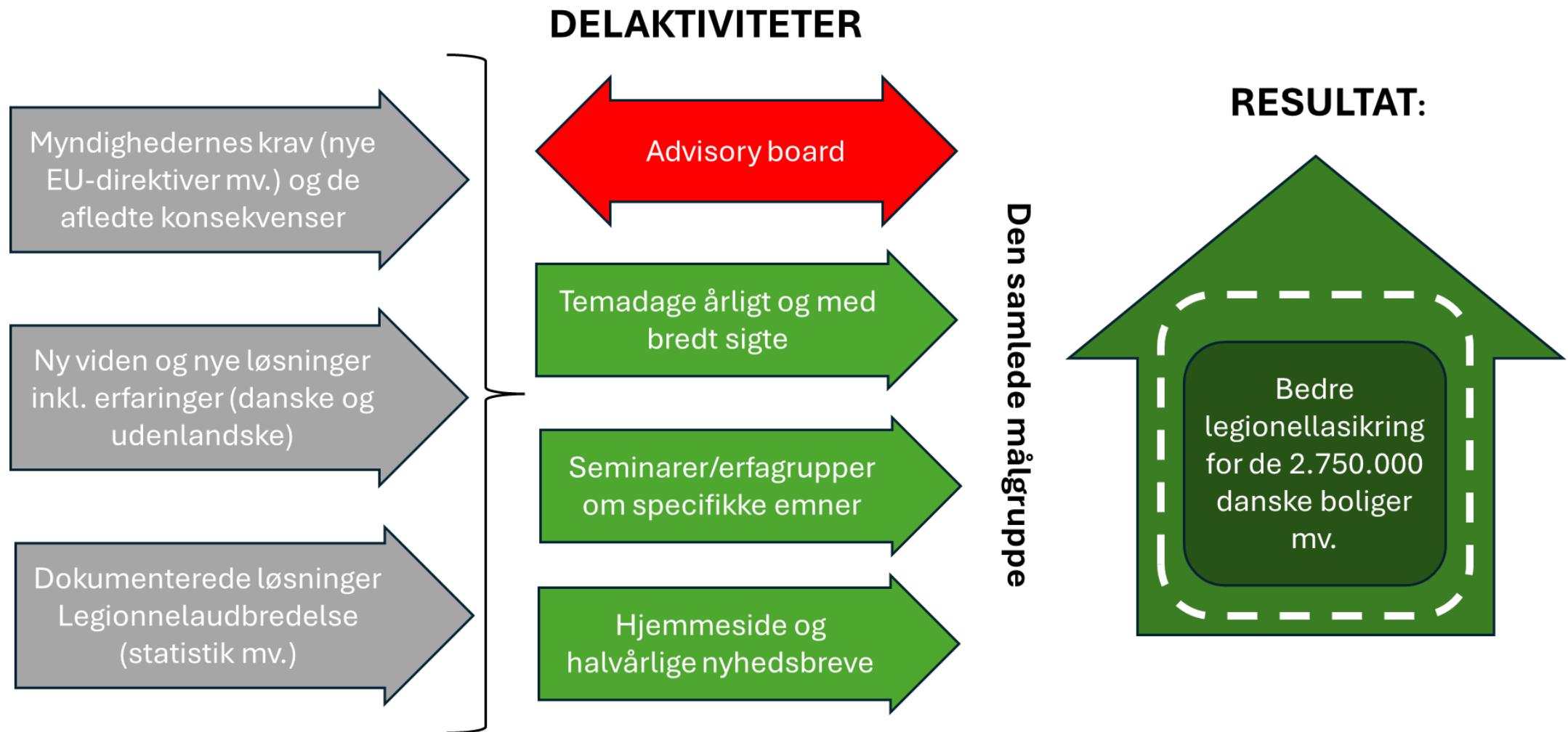
A3 Legionella-screening

A3 Legionella-screening af brugsvandsinstallationer – inkl. start på systematisk udnyttelse af dataene

A4 Vidensdeling

A4 Legionellatemadag, erfaggrupper og anden formidling vedr. legionellasikring

"Legionella-SIKRING" -en pragmatisk pakkeløsning!

Projektet "Legionella-SIKRING" er i høj grad et forsøg på et pragmatisk løsningstiltag med fælles udnyttelse og forbedring af de ting, som er igangsat og drøftes blandt dem, der møder problemerne i praksis og skal finde løsninger. Samtidig er der sigte på, at aktiviteterne understøtter den langsigtede udvikling.

Den kommende tid vil nu vise, om det bliver det, der skal skubbe udviklingen i en legionellamæssigt bedre retning, eller om det bliver noget andet,...
....eller om det slet ikke bliver?

Lykkes det, vil det formodentlig også kunne understøtte den mere langsigtede udvikling (trin 2 og 3) med innovation og øget indsigt i forekomsten og spredningen af Legionella i danske brugsvandsinstallationer, så vi kan komme på forkant.

Tak for
opmærksomheden